

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ****ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ****σύμφωνα με το άρθρο 20 των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων 2018 έως 2021****ΕΡΓΟ: «Δίκτυο Αποχέτευσης Κοινότητας Τερσεφάνου - Γ΄ Φάση Αποχετευτικού Συστήματος Λάρνακας»****1. Εισαγωγή**

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας (Αρ. Φακ. 2.4.21.04.02.01.01.810 και ημερομηνία 12.05.2022), για αξιολόγηση.

Η Περιβαλλοντική Αρχή δεν έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με άλλες Αρχές, διότι οι δυνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από το συγκεκριμένο Έργο στο περιβάλλον δεν άπτονται των αρμοδιοτήτων άλλων Τμημάτων ή Υπηρεσιών.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

Το Έργο αυτό αποτελεί συνέχεια του έργου «ΜΕΕΠ για τη Γ΄ Φάση του αποχετευτικού συστήματος Λάρνακας» για το οποίο εκδόθηκε Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης στις 29/11/2021 και Περιβαλλοντική Έγκριση στις 10/3/2022, υπό μέτρα και όρους. Το Έργο θα κατασκευαστεί παράλληλα με το αποχετευτικό σύστημα Λάρνακας (Γ΄ Φάση).

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

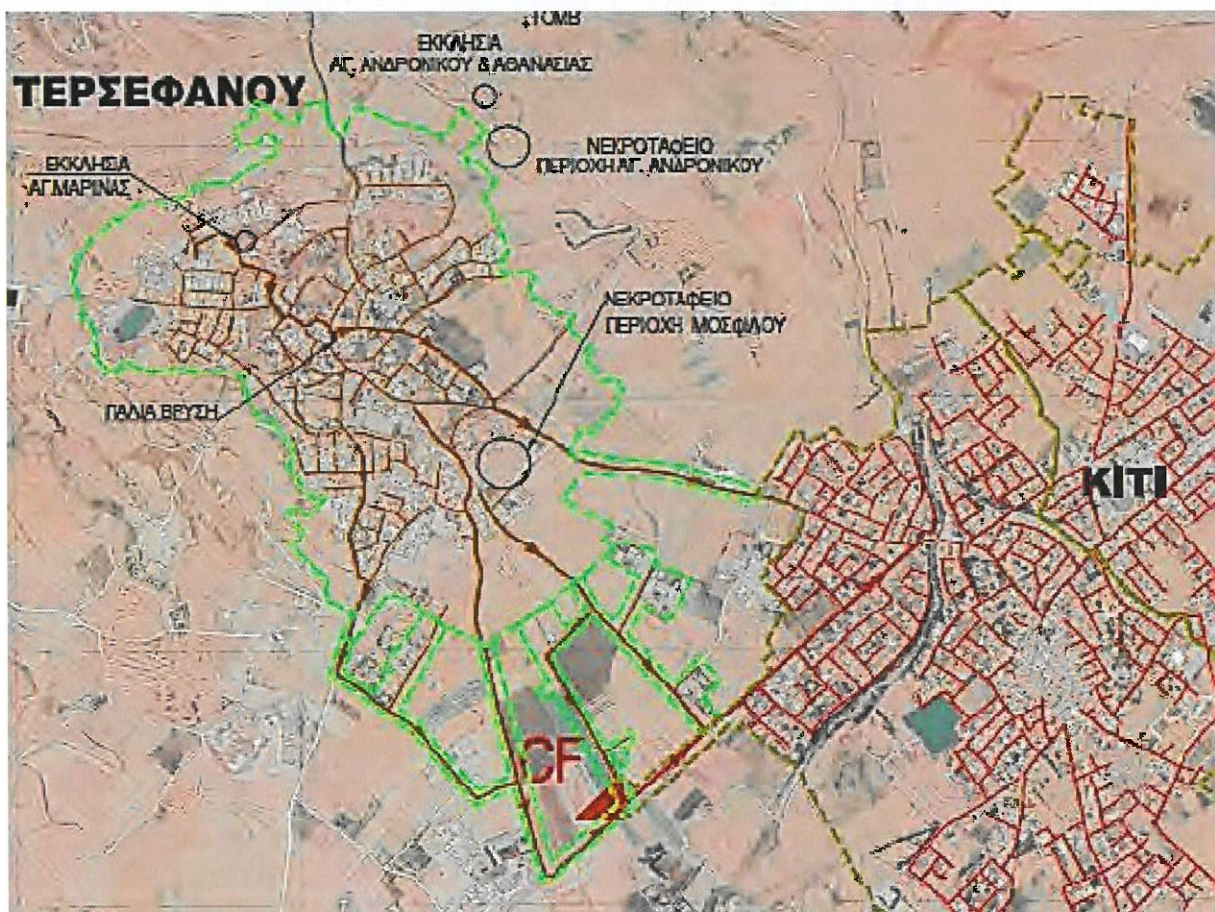
Το Έργο αφορά την κατασκευή των έργων συλλογής των λυμάτων της Κοινότητας Τερσεφάνου και η μεταφορά αυτών, μέσω του συστήματος αποχέτευσης λυμάτων των οικισμών Δρομολαξιά – Μενεού, Κίτι και Περβόλια, προς επεξεργασία στην Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων της Λάρνακας, ανατολικά της περιοχής μελέτης και νότια του Διεθνή Αερολιμένα Λάρνακας. Η εικόνα 1 παρουσιάζει επί χάρτου την χωροθέτηση του έργου.

Το προτεινόμενο έργο θα διέρχεται από Πολεοδομικές Ζώνες Η1, Η2, Η3, Γ3 και Ζ1 (μόνιμα αρδευόμενη γη/ αναδασμός).

Το Έργο περιλαμβάνει βαρυτικά δίκτυα αγωγών μήκους 22,5 χλμ. περίπου (κεντρικούς συλλεκτήρες και εσωτερικά δίκτυα αποχέτευσης) καθώς και τις οικιακές συνδέσεις. Η λειτουργία του προτεινόμενου έργου θα καλύψει τις ανάγκες των 5.000 κατοίκων της περιοχής, ενώ γίνεται και πρόβλεψη 40-ετίας, για 6.500 κατοίκους μέχρι το 2060. Αποδέκτης του προτεινόμενου δικτύου προβλέπεται το αντλιοστάσιο CF μεταξύ των Κοινοτήτων Τερσεφάνου και Κιτίου, δυτικά του ποταμού Τρέμιθου, η κατασκευή του οποίου εξετάστηκε στα πλαίσια του έργου «ΜΕΕΠ για τη Γ΄ Φάση του αποχετευτικού συστήματος Λάρνακας».

Βάσει της μορφολογίας του εδάφους προβλέπονται δύο κύριοι συλλεκτές, οι οποίοι διαχωρίζουν την Κοινότητα σε δύο σημαντικές υπολεκάνες, το βορειοανατολικό τμήμα της Κοινότητας (1,4 τ.χλμ) και το Νοτιοδυτικό τμήμα της (0,42 τ.χλμ). Επιπλέον, προβλέπονται δύο αγωγοί για την εξυπηρέτηση της μικρής υπολεκάνης στο νότιο τμήμα της Κοινότητας, η οποία περιλαμβάνει διάσπαρτες κτηριακές εγκαταστάσεις και κατοικίες, στην περιοχή μεταξύ των κοινοτήτων Τερσεφάνου και Κιτίου.

Όπου απαιτείται η εγκατάσταση τοπικών αντλιοστασίων ανύψωσης ακαθάρτων, αυτό θα γίνεται επί του οδοστρώματος ή επί του πεζοδρομίου, σε κατάλληλες θέσεις του δικτύου όπου θα καταλήγει το γειτονικό βαρυντικό δίκτυο. Τα αντλιοστάσια θα είναι προκατασκευασμένου τύπου με δύο (2) υποβρύχιες αντλίες λυμάτων, εκ των οποίων η μία θα είναι εφεδρική. Πλησίον κάθε τοπικού αντλιοστασίου, εκτός του οδοστρώματος, θα τοποθετείται ο πίνακας ισχύος και αυτοματισμού λειτουργίας του αντλιοστασίου, μαζί με τους μετρητές της ΑΗΚ και της υποδομής της ΣΥΤΑ. Κάθε αντλιοστάσιο θα έχει δυνατότητα αποστολής και λήψης δεδομένων αυτοματισμού, επιτρέποντας τηλεμετρία, εξ αποστάσεως παρακολούθηση και τηλεχειρισμό.

Εικόνα 1: Περιοχή Μελέτης και Χωροθέτηση Έργου

Όσο αφορά τις υφιστάμενες δημόσιες υποδομές, όπως υπόγειους αγωγούς νερού και καλώδια τηλεπικοινωνιών, έχει χαρτογραφηθεί η θέση τους και συμπεριλήφθηκε στον σχεδιασμό του έργου. Ειδικότερα, σε περίπτωση διασταύρωσης των νέων αγωγών αποχέτευσης με υφιστάμενους οχετούς όμβριων και ρεμάτων, η διέλευση του νέου δικτύου αποχέτευσης θα γίνεται, κατά κανόνα, κάτω από τους υφιστάμενους αγωγούς. Η μεθοδολογία και ο τρόπος υλοποίησης της εργασίας αυτής εξαρτάται από το πλάτος του οχετού. Σε περιπτώσεις μεγάλου πλάτους οχετού θα διερευνάται σε συνεργασία με το ΣΑΛ και τους αρμόδιους Φορείς, κατάλληλη μεθοδολογία κατασκευής. Επίσης, οι διελεύσεις / διασταυρώσεις βαρυντικών

αγωγών με ρέματα ανοικτής διατομής θα γίνονται, κατά κανόνα, με την όδευση των νέων αγωγών κάτω από τα ρέματα και τον κατάλληλο εγκιβωτισμό τους σε σκυρόδεμα.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το Έργο και επιπτώσεων που το Έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

3.1. Κατά το στάδιο κατασκευής

- 3.1.1. Εκπομπές θορύβου, σκόνης, δονήσεων και αέριων ρύπων από το εργοτάξιο και τις μετακινήσεις οχημάτων.
- 3.1.2. Αύξηση του φόρτου του οδικού δικτύου από τα οχήματα μεταφοράς προσωπικού και υλικών από και προς το εργοτάξιο. Επιπλέον αύξηση του φόρτου του οδικού δικτύου από το κλείσιμο ή την μονοδρόμηση δρόμων για την διάρκεια των εργασιών εγκατάστασης των αγωγών.
- 3.1.3. Οπτική όχληση από την παρουσία του εργοταξίου και των χώρων προσωρινής αποθήκευσης υλικών.
- 3.1.4. Ατυχηματική ρύπανση του εδάφους από επιφανειακές απορροές επιβαρυμένες με αιωρούμενα στερεά, καύσιμα, λιπαντικά, υλικά συντήρησης του εξοπλισμού του εργοταξίου και στερεά απόβλητα είτε αδρανή από τις κατασκευαστικές εργασίες ή αστικού τύπου από τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο.
- 3.1.5. Παραγωγή στερεών και υγρών αποβλήτων αστικού τύπου από το προσωπικό των εργοταξίων.
- 3.1.6. Παραγωγή στερεών αποβλήτων (Α.Ε.Κ.Κ.) από τις εργασίες κατασκευής.

3.2. Κατά το στάδιο λειτουργίας

- 3.2.1. Ατυχηματική ρύπανση του εδάφους από επιφανειακές απορροές επιβαρυμένες με αιωρούμενα στερεά, λιπαντικά, υλικά συντήρησης των αγωγών και αντλιών που θα παραχθούν κατά τις εργασίες συντήρησης και ελέγχου του δικτύου.
- 3.2.2. Έκλυση αέριων ρύπων και οσμών (κυρίως υδρόθειου και αμμωνίας και δευτερευόντως, μεθάνιο και διοξείδιο του άνθρακα) σε περιπτώσεις που υπάρχει χαμηλή ροή εντός του συστήματος και η κλίση, η διάμετρος και το μήκος των αγωγών, συνεισφέρουν στην δημιουργία αναερόβιων συνθηκών.
- 3.2.3. Εκπομπές θορύβου από τη λειτουργία των αντλιών εντός των τοπικών αντλιοστασίων.
- 3.2.4. Ατυχηματική ρύπανση του υπεδάφους από διαρροές λυμάτων σε περίπτωση αστοχίας κατασκευής ή βλάβης του δικτύου αποχέτευσης.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

4.1. Κατά το στάδιο κατασκευής

- 4.1.1. Περίφραξη εκατέρωθεν των εκσκαφών όδευσης των αγωγών, από κατάλληλο υλικό για περιορισμό και αποτροπή διασποράς σκόνης και αιωρούμενων στερεών καθώς επίσης και για τον περιορισμό της οπτικής όχλησης από την παρουσία του εργοταξίου.

- 4.1.2. Κατά την περίοδο κατασκευής του έργου, θα επιθεωρούνται τακτικά οι χώροι στους οποίους εναποθέτονται τα μπάζα και άλλα άχρηστα υλικά ώστε να εξασφαλίζεται η ορθολογική διαχείριση τους.
- 4.1.3. Θα γίνεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων και οχημάτων που θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή και λειτουργία του προτεινόμενου έργου.
- 4.1.4. Στους χώρους των εργοταξίων θα υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες, ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Τα επικίνδυνα υγρά απόβλητα θα συλλέγονται σε κατάλληλα, κλειστά δοχεία και θα αποθηκεύονται σε σεσημασμένους χώρους εντός του εργοταξίου.
- 4.1.5. Θα πραγματοποιείται καθημερινά η συλλογή των στερεών, οικιακών απορριμμάτων και θα καθαρίζονται οι χώροι γύρω από το εργοτάξιο, μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών. Για τη διαχείριση των παραγόμενων αστικών λυμάτων θα χρησιμοποιηθεί ο απαιτούμενος αριθμός χημικών τουαλετών.
- 4.1.6. Δεν θα εναποτίθενται Α.Ε.Κ.Κ. σε παρακείμενους χώρους του εργοταξίου.
- 4.1.7. Όλα τα παραγόμενα απόβλητα θα τυγχάνουν διαχείρισης από αδειοδοτημένους φορείς.
- 4.1.8. Θα γίνεται διαβροχή των σωρών μπάζων και των χώρων όπου γίνονται χωματοουργικές εργασίες για καταστολή της σκόνης.
- 4.1.9. Οι σωροί των υλικών/χωμάτων εκσκαφής και επιχωμάτωσης δεν θα υπερβαίνουν το 1 μ. σε ύψος.
- 4.1.10. Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα θα διαμορφωθούν κατάλληλα και θα επιστρωθούν με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα.
- 4.1.11. Οι διεργασίες, που εκπέμπουν σκόνη θα περιορίζονται ή θα αποφεύγονται σε περιόδους με υψηλούς ανέμους.
- 4.1.12. Θα αποφεύγονται εκσκαφές μεγάλης κλίμακας κατά τη διάρκεια βροχών για αποφυγή πιθανής παρακώλυσης της φυσικής ροής των όμβριων υδάτων από την παρουσία μπαζών ή αυλακώσεων.
- 4.1.13. Τα οχήματα μεταφοράς θα διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης στους χωμάτινους δρόμους εντός των εργοταξίων.
- 4.1.14. Προγραμματισμός των μετακινήσεων των οχημάτων ώστε να μειωθούν στον μικρότερο δυνατό αριθμό.
- 4.1.15. Αποφυγή διακίνησης βαρέων οχημάτων στα κύρια οδικά δίκτυα κατά τις ώρες αιχμής για περαιτέρω διευκόλυνση της κυκλοφορίας.
- 4.1.16. Τοποθέτηση σημάνσεων και πινακίδων ενημέρωσης των οδηγών στους χώρους των κατασκευών και όπου χρειάζεται θα τοποθετηθεί προσωπικό για ρύθμιση της τροχιάς κίνησης.
- 4.1.17. Σε περίπτωση διασταύρωσης των νέων αγωγών αποχέτευσης με υφιστάμενους οχετούς όμβριων και ρεμάτων, η διέλευση του νέου δικτύου αποχέτευσης θα γίνεται, κατά κανόνα, κάτω από τους υφιστάμενους αγωγούς. Η μεθοδολογία και ο τρόπος υλοποίησης

της εργασίας αυτής εξαρτάται από το πλάτος του οχετού. Σε περιπτώσεις μεγάλου πλάτους οχετού θα διερευνηθεί σε συνεργασία με το ΣΑΛ και τους αρμόδιους Φορείς, κατάλληλη μεθοδολογία κατασκευής.

- 4.1.18. Οι διελεύσεις / διασταυρώσεις βαρυτικών αγωγών με ρέματα ανοικτής διατομής θα γίνονται, κατά κανόνα, με την όδευση των νέων αγωγών κάτω από τα ρέματα και τον κατάλληλο εγκιβωτισμό τους σε σκυρόδεμα.
- 4.1.19. Για την κατασκευή του δικτύου θα επιλέγονται υλικά με υψηλή αντοχή στη διάβρωση, όπως σκυροδέματα κατηγορίας αντοχής C30/37 με τσιμέντο ανθεκτικό στα θειικά, εσωτερική προστασία επιφανειών σκυροδεμάτων με εποξειδικά υλικά και κλίμακες πρόσβασης από GRP ή άλλο ανθεκτικό υλικό.
- 4.1.20. Ο λειτουργικός σχεδιασμός του έργου θα συμπεριλάβει τις απαραίτητες προβλέψεις για να εξασφαλιστεί η κατάλληλη ταχύτητα ροής και να περιορίζεται ο χρόνος που οι καταθλιπτικοί αγωγοί δεν θα λειτουργούν.
- 4.1.21. Με το τέλος των εργασιών το εργοτάξιο θα απομακρύνεται από τον χώρο, ο οποίος και θα επανέρχεται στην προηγούμενη κατάσταση του και το οδικό δίκτυο θα αποκαθίσταται πλήρως.

4.2. Κατά το στάδιο λειτουργίας

- 4.2.1. Θα ετοιμαστεί σχέδιο έκτακτης ανάγκης για διαχείριση αποβλήτων σε περίπτωση αστοχίας του έργου (αγωγοί και τυχόν τοπικά αντλιοστάσια).
- 4.2.2. Τα τυχόν τοπικά αντλιοστάσια θα είναι υπόγεια και στεγανά, θα έχουν εφεδρική αντλία και θα υπάρχουν ανταλλακτικά που σχετίζονται με τη λειτουργία τους. Τα αντλητικά συγκροτήματα θα έχουν ενσωματωμένους κοπτήρες τεμαχισμού των φερτών. Οι αντλίες και οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρησιμοποιηθεί θα έχει προδιαγραφές για την πρόκληση του χαμηλότερου δυνατού θορύβου, της χρήσης της καλύτερης δυνατής ποιότητας υλικών και της χαμηλότερης δυνατής κατανάλωσης ενέργειας.
- 4.2.3. Θα γίνεται τακτικός έλεγχος και συντήρηση των τυχόν τοπικών αντλιοστασίων ώστε να διασφαλίζεται ότι λειτουργούν στα πλαίσια των απαιτούμενων προδιαγραφών.
- 4.2.4. Όλα τα επικίνδυνα απόβλητα (στερεά και υγρά) που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης του δικτύου, θα τυγχάνουν διαχείρισης σύμφωνα με τις εκάστοτε νομοθεσίες.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (Δ/Ε) Προέλεγχος (Screening)

Δεν απαιτήθηκε η ετοιμασία ειδικής οικολογικής αξιολόγησης.

6. Διαβούλευση

Δεν απαιτήθηκε διαβούλευση με άλλα Τμήματα και Υπηρεσίες διότι οι δυνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από το συγκεκριμένο Έργο άπτονται, αποκλειστικά, των αρμοδιοτήτων της Περιβαλλοντικής Αρχής.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, καθώς και τα κριτήρια του Τέταρτου

Παραρτήματος του Νόμου και δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του Έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του Έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του Έργου: Το Έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία αποχετευτικού συστήματος στην Κοινότητα Τερσεφάνου. Η λειτουργία του Έργου συνεισφέρει στην ορθολογική διαχείριση υγρών, οικιακών αποβλήτων, θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων και θα καλύψει τις απαιτήσεις συμμόρφωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων.

2. Τοποθεσία του Έργου: Το Έργο χωροθετείται εντός αστικής περιοχής, σε τεμάχια που εμπίπτουν σε Πολεοδομικές Ζώνες Η1, Η2, Η3, Γ3 και Ζ1 (μόνιμα αρδευόμενη γη/ αναδασμός). Δεν θα επιφέρει την οποιαδήποτε μόνιμη αλλαγή χρήσης γης, ούτε θα αλλοιώσει το τοπίο εφόσον η εγκατάσταση του θα είναι υπόγεια.

3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Το προτεινόμενο Έργο δεν θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στο έδαφος, στα επιφανειακά και υπόγεια νερά, σε εκπομπές αέριων ρύπων και, παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων. Οι κυριότερες επιπτώσεις που αφορούν τις εκπομπές σκόνης και θορύβου κατά το στάδιο κατασκευής, καθώς επίσης την εκπομπή οσμών και την ατυχηματική διαρροή υγρών αποβλήτων κατά το στάδιο λειτουργίας, είναι διαχειρίσιμες με την εφαρμογή των όρων του Παραρτήματος.

Παναγιώτης Χαραλάμπους
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος

Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.013.004.002

30 Αυγούστου 2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ «ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΕΡΣΕΦΑΝΟΥ - Γ΄ ΦΑΣΗ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι:

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Έγκριση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος θα μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
5. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
6. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
7. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
8. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
9. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου:

10. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης φωτιάς, έκρηξης, ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή/και υπόγεια ύδατα, που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή/και το περιβάλλον.

11. Το εργοτάξιο να είναι περιφραγμένο. Τα μπάζα, τα οικοδομικά υλικά, τα μηχανήματα, κλπ, να τοποθετούνται στα καθορισμένα σημεία εντός του περιφραγμένου χώρου του εργοταξίου για την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής, η δε έκταση που θα χρησιμοποιηθεί, να καθορισθεί μετά το πέρας των εργασιών και αν είναι δυνατό, να επαναφερθεί στην αρχική της κατάσταση.
12. Στον χώρο του εργοταξίου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.
13. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ.) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία.
14. Για κάθε εργοτάξιο να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο Εργοταξίου, που θα εφαρμόζεται κατά την υλοποίηση του έργου. Τα εν λόγω σχέδια να προβλέπουν την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου, η οποία να φαίνεται στα αρχιτεκτονικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση των επικίνδυνων αποβλήτων, των επικίνδυνων ουσιών κλπ.
15. Τα σχέδια να προβλέπουν την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων στο εργοτάξιο, περιλαμβανομένης της συλλογής, τυχόν επεξεργασίας και τελικής διάθεσης στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, ανακυκλώσιμων αποβλήτων από εκσκαφές, κατεδαφίσεις κλπ.), να υποδεικνύονται οι χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων, οι προδιαγραφές των εν λόγω χώρων, ο τρόπος συσκευασίας και προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων, ποσοστό ανακύκλωσης των αποβλήτων και οι συμφωνίες με φορείς διαχείρισης αποβλήτων. Να περιλαμβάνουν επίσης περιγραφή τυχόν επεξεργασίας με σπαστήρα (χώρο, διάρκεια, μέτρα μείωσης των επιπτώσεων στο περιβάλλον κ.τ.λ.).
16. Να καταρτιστεί Σχέδιο Διαχείρισης της κυκλοφορίας που να στοχεύει στον προγραμματισμό των μετακινήσεων βαρέων οχημάτων κατά μήκος καθορισμένων διαδρόμων, στον καθορισμό χώρων στάθμευσης εντός του εργοταξίου και στην επίτευξη ανεμπόδιστης και ασφαλούς κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων σε παρακείμενους δρόμους και στις γύρω περιοχές, κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών του έργου.
17. Να καταρτιστεί σχέδιο ενημέρωσης και επικοινωνίας για τις κατασκευαστικές εργασίες του έργου, ώστε να ενημερώνονται οι χρήστες της περιοχής για τα στάδια κατασκευής του έργου, το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των εργασιών και τις περιόδους υψηλού θορύβου και όχλησης. Η ενημέρωση να γίνεται πριν την έναρξη των εργασιών.
18. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για το εργοτάξιο, το οποίο να εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
19. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.

20. Σε περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.
21. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.
22. Σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στον χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.
23. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εργοταξία που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
24. Ο εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κόσκινου τα απόβλητα Α.Ε.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία Αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιεσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες. Ο Εργολάβος με την ολοκλήρωση του έργου να υποβάλει στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.
25. Οι ποσότητες μπαζών / υλικών εκσκαφής που θα προκύψουν από το έργο να γίνει προσπάθεια να επαναχρησιμοποιηθούν για επιχωματώσεις στο έργο στο μέγιστο δυνατό βαθμό και να καταβληθεί προσπάθεια επίτευξης μηδενικού χωματουργικού ισοζυγίου κατά τη διάρκεια των χωματουργικών εργασιών της φάσης κατασκευής του έργου. Τυχόν περίσσεια μπαζών που πιθανόν να προκύψει να τύχει διαχείρισης με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022.
26. Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών σε θέσεις όπου δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή και τη βλάστηση. Στους χώρους αποθήκευσης αδρανών να χρησιμοποιούνται μέσα όπως προστατευτικές τάφροι ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.
27. Να αποφευχθούν οποιεσδήποτε αχρείαστες χωματουργικές εργασίες, όπως εκσκαφές, εκχερνώσεις και διάνοιξη βοηθητικών δρόμων.
28. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας τόσο για την προστασία των εργαζομένων, όσο και του κοινού (π.χ. σήμανση, κικλιδώματα εκατέρωθεν των εκσκαφών, κλπ.).

29. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της κατασκευής να συντηρούνται κατάλληλα σε τακτά χρονικά διαστήματα και δεν θα πρέπει να παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων ή/και μηχανέλαιων.
30. Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή υψηλής ενεργειακής απόδοσης).
31. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης, όπως:
- i. Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, αν απαιτηθεί.
  - ii. Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
  - iii. Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 χλμ./h) στους χωμάτινους δρόμους.
  - iv. Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από / προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
  - v. Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
  - vi. Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
  - vii. Αποφυγή διεξαγωγής χωματουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων.
  - viii. Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια.
  - ix. Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων / αποσπάσεων υλικών σε / από σωρούς και η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
  - x. Κάθε όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να μην περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
32. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης επιπτώσεων του θορύβου, όπως:
- i. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου
  - ii. Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου
  - iii. Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών
  - iv. Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπτετασμάτων.

- v. Τήρηση του ωραρίου εργασίας.
  - vi. Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
  - vii. Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.
33. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για μείωση του θορύβου από τα μηχανήματα κατασκευής εντός του εργοταξίου (π.χ. περιμετρική προσθήκη κατάλληλων ηχοπετασμάτων, κλπ.).
34. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός του εργοταξίου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
35. Κατά τον σχεδιασμό και εγκατάσταση των αντλιοστασίων να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα (π.χ. προδιαγραφές υλικών, μεθοδολογία εγκατάστασης) ώστε να εξασφαλιστεί η στεγανότητα του για αποφυγή διαρροών. Όλα τα υπόγεια τμήματα των επιμέρους κατασκευών του αντλιοστασίου να είναι κατασκευασμένα από οπλισμένο σκυρόδεμα με τσιμέντο ανθεκτικό στα θειικά. Επιπρόσθετα, να ληφθούν κατάλληλα μέτρα εξωτερικής υδρομόνωσης των υπόγειων κατασκευών, καθώς και μέτρα προστασίας των εσωτερικών επιφανειών των σκυροδεμάτων με εποξειδικά υλικά.
36. Τα αντλιοστάσια να σχεδιαστούν ώστε να μειωθούν στο ελάχιστο οι πιθανότητες δημιουργίας σηπτικών συνθηκών. Να εξασφαλιστεί ότι ο χρόνος παραμονής των λυμάτων στα αντλιοστάσια θα είναι ο ελάχιστος (π.χ. με τη χρήση μεγαλύτερου αριθμού αλλά μικρότερης δυναμικότητας αντλιών). Τα σημεία εκκίνησης των αντλιών να ρυθμίζονται εύκολα ώστε, αν καταστεί αναγκαίο, αυτά να τροποποιούνται με σκοπό να αποφεύγεται η μεγάλη παραμονή των λυμάτων στα αντλιοστάσια.
37. Οι αγωγοί μεταφοράς λυμάτων να είναι κατασκευασμένοι από υψηλής ανθεκτικότητας υλικό HDPE και με ονομαστική πίεση PN10 bar ή μεγαλύτερη έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι κατά την λειτουργία του έργου δεν θα υπάρχουν διαρροές προς το περιβάλλον.
38. Να ληφθεί πρόνοια για εγκατάσταση συστημάτων αυτόματου ελέγχου και τηλεμετρίας (SCADA) για παρακολούθηση του συστήματος και άμεση ενημέρωση για τυχόν βλάβη ή διαρροή του συστήματος.
39. Η τοποθέτηση των αγωγών μεταφοράς των υγρών αποβλήτων να γίνει με βάση τα Κυπριακά Πρότυπα για την κατασκευή και έλεγχο αγωγών (CYS EN 1610: 1998).
40. Σε περίπτωση διασταύρωσης των νέων αγωγών αποχέτευσης με υφιστάμενους οχετούς όμβριων και ρεμάτων, η διέλευση του νέου δικτύου αποχέτευσης να γίνεται κάτω από τους υφιστάμενους αγωγούς. Σε περιπτώσεις μεγάλου πλάτους οχετού να διερευνηθεί σε συνεργασία με το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας και τους αρμόδιους Φορείς, κατάλληλη μεθοδολογία κατασκευής.
41. Οι διελεύσεις / διασταυρώσεις βαρυτικών αγωγών με ρέματα ανοικτής διατομής να γίνονται με την όδευση των νέων αγωγών κάτω από τα ρέματα και τον κατάλληλο εγκιβωτισμό τους σε σκυρόδεμα.

42. Η εγκατάσταση των αγωγών μεταφοράς των λυμάτων να γίνεται τμηματικά. Μετά την εκσκαφή ενός τμήματος και την τοποθέτηση των αγωγών να ακολουθεί άμεση επιχωμάτωση, καθαρισμός της περιοχής και γρήγορη μεταφορά του άχρηστου χώματος στους εγκεκριμένους χώρους απόθεσης.
43. Στις περιπτώσεις όπου θα γίνουν διασταυρώσεις αγωγών λυμάτων πάνω από αγωγούς ύδρευσης, οι αγωγοί των λυμάτων θα πρέπει να είναι *pipe-in-pipe* για να αποφευχθεί διαρροή λυμάτων, σε περίπτωση αστοχίας.
44. Να σταματήσουν οι εργασίες και να ενημερωθεί άμεσα το Τμήμα Αρχαιοτήτων σε περίπτωση που εντοπιστούν αρχαία κατάλοιπα κατά τις κατασκευαστικές εργασίες, για να γίνει η απαιτούμενη έρευνα από την αρμόδια αρχή.
45. Με τον τερματισμό των εργασιών να γίνεται απομάκρυνση των εργοταξίων και αποκατάσταση όλων των χώρων στο επίπεδο που ήταν πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών.
46. Να γίνει ομαλή σύνδεση του Έργου με το αποχετευτικό σύστημα Λάρνακας (Γ' Φάση)

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

47. Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022 [ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Νομοθεσία/ Τομέας Διαχείρισης Αποβλήτων]. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα στερεά απόβλητα που θα προκύπτουν πρέπει, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
48. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα από τη λειτουργία και τις διάφορες εργασίες συντήρησης του εξοπλισμού και από το προσωπικό, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων του Έργου, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022.
49. Οποιαδήποτε άλλα στερεά απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία του έργου και το προσωπικό, να διαχωρίζονται και να μεταφέρονται σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με την κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022.
50. Τα στερεά οικιακά απόβλητα του προσωπικού συντήρησης/επιδιόρθωσης του εξοπλισμού να συλλέγονται και απορρίπτονται από την τοπική αρχή σε εγκεκριμένο χώρο απόρριψης.
51. Οι αντλίες και οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρησιμοποιηθεί να έχει προδιαγραφές για την πρόκληση του χαμηλότερου δυνατού θορύβου, της χρήσης της καλύτερης δυνατής ποιότητας υλικών και της χαμηλότερης δυνατής κατανάλωσης ενέργειας.

52. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για αποφυγή οποιασδήποτε πιθανότητας υπερχειλίσισης ή διαρροής των υπόγειων δεξαμενών λυμάτων των αντλιοστασίων.
53. Στα αντλιοστάσια είναι απαραίτητη η ύπαρξη εφεδρικής αντλίας για κάλυψη περιπτώσεων βλάβης μίας εκ των 2 επί καθηκόντι αντλιών. Σε κάθε αντλιοστάσιο να αποθηκεύονται και σημαντικά ανταλλακτικά που σχετίζονται με τη λειτουργία του.
54. Κατά τη λειτουργία του αντλιοστασίου παράγεται ελάχιστη ποσότητα από λίπη καθώς και μικρή ποσότητα άμμου. Στην περίπτωση απομάκρυνσής τους να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση.
55. Το αντλιοστάσιο να διαθέτει κατάλληλα σχεδιασμένο σημείο αδειάσματος με βυτιοφόρο, λόγω της περιοδικής συσσώρευσης λίπους.
56. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
57. Να ληφθούν μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων από τον θόρυβο. Τέτοια είναι:
- Εγκλεισμός των πηγών θορύβου και ενσωμάτωση μέτρων ηχομόνωσης κατά τον σχεδιασμό.
  - Χρήση εξοπλισμού λειτουργίας με ένδειξη / σήμανση χαμηλού θορύβου.
  - Παρακολούθηση με τακτικές μετρήσεις για τους πιο θορυβώδεις εξοπλισμούς λειτουργίας και σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου των 70dB(A) να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα.
58. Να γίνεται τακτικός έλεγχος και συντήρηση του κάθε αντλιοστασίου, ώστε να λειτουργεί στα πλαίσια των απαιτούμενων προδιαγραφών.
59. Να τηρούνται από το κύριο του έργου, όλες οι πρόνοιες της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία.
60. Συστήνεται όπως τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης και θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 (Αρ. 17(I)/2011) [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας – www.mcit.gov.cy/mcit/energyse.nsf, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νόμοι/Προϊόντα και Περιβάλλον/Οικολογικός Σχεδιασμός] και των σχετικών Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/EK για τις ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα που συνδέονται με την ενέργεια πριν αυτά διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε λειτουργία. Κατάλογος των Κανονισμών βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας [στη διαδρομή Τομείς Πολιτικής/Προϊόντα και Περιβάλλον/Προϊόντα που Συνδέονται με την Ενέργεια/Οικολογικός Σχεδιασμός].

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο αποξήλωσης του έργου:

61. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

62. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του Έργου να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
- i. Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
  - ii. Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
63. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ, 2022